

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจสมัครประกันสังคม มาตรา 40
ของลูกจ้างที่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวพิชญ์สินี ศรีเดช

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.วรวิทย์ เจริญเลิศ

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

อ.ดร.ชูเกียรติ ชัยบุญศรี

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม สภาพการทำงาน ปัญหาในการทำงานของลูกจ้างที่บ้าน รวมทั้งศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจสมัครประกันสังคมมาตรา 40 ของลูกจ้างที่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ลูกจ้างที่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 400 คน ด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) และวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบจำลอง Ordered Logit และ Ordered Probit ด้วยวิธีประมาณค่าภาวะน่าจะเป็นสูงสุด โดยตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ ปัจจัยทางสังคมและประชากร ปัจจัยด้านปัญหาในการทำงาน และปัจจัยด้านความคาดหวังต่อสวัสดิการที่จะได้รับการคุ้มครองประกันสังคม มาตรา 40

จากการศึกษาลักษณะทางประชากรพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง และมีอายุตั้งแต่ 40 – 59 ปีโดยที่ประมาณร้อยละ 60 มีรายได้อยู่ระหว่าง 3,000 – 6,000 บาทและเป็นผู้มีหนี้สินในระดับปานกลาง โดยมักเป็นหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับค่าวัตถุดิบในการทำงาน สำหรับลักษณะการทำงานนั้นพบว่าส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างที่บ้านที่รับงานผ่านทางกลุ่มด้วยลักษณะของการรวมตัวกันนี้ลูกจ้างที่บ้านจึงค่อนข้างมีอำนาจต่อรองได้มากกว่า ผู้ที่รับงานผ่านผู้รับเหมาช่วงหรือรับงานเองจากเจ้าของกิจการ ทำให้ไม่มีปัญหาเรื่องการขาดช่วงของงาน และไม่มีปัญหา

การทำงานหนัก แต่ประสบปัญหาความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมในการทำงาน อีกทั้งยังมีปัญหาการขาดสวัสดิการในการทำงาน นอกจากนี้ในด้านความคาดหวังต่อสวัสดิการที่จะได้รับการประกันสังคม มาตรา 40 พบว่ามีสวัสดิการที่ยังไม่มีในประกันสังคมมาตรา 40 ในปัจจุบันที่ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังว่าจะได้รับในระดับมาก ได้แก่ ความคาดหวังที่จะได้รับเงินช่วยเหลือกรณีมีบุตร ความคาดหวังที่จะได้รับเงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิต ความคาดหวังที่จะได้รับเงินช่วยเหลือค่าเดินทางไปรักษาพยาบาล และความคาดหวังที่จะได้รับเงินช่วยเหลือค่ายานอกบัญชีหลักแห่งชาติ

สำหรับผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจสมัครประกันสังคม มาตรา 40 นั้น พบว่าเกณฑ์การเลือกตัวแบบในแบบจำลอง Ordered logit มีค่าต่ำกว่าในแบบจำลอง Ordered probit แสดงว่าแบบจำลอง Ordered logit มีความเหมาะสมที่สุดในการประมาณค่าเพื่อวิเคราะห์ผลการศึกษาในครั้งนี้ โดยพบว่าที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ปัจจัยที่มีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจสมัครประกันสังคม มาตรา 40 คือ จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ ระดับภาระหนี้สิน การประสบปัญหาด้านความมั่นคงในการทำงาน ความคาดหวังที่จะให้ผู้มีอายุมากกว่า 60 ปี สามารถสมัครประกันสังคม มาตรา 40 ได้ ความคาดหวังที่จะได้รับความรู้และการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ ความคาดหวังที่จะได้รับเงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิต และความคาดหวังที่จะได้รับเงินช่วยเหลือค่ายานอกบัญชีหลักแห่งชาติซึ่งเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์พบว่า ปัจจัยเหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับระดับการตัดสินใจสมัครประกันสังคม มาตรา 40 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

Thesis Title Factors Affecting the Decision to Participate in the Social Security Scheme Under the Provision of Section 40 of Home-Based Workers in Chiang Mai Province

Author Miss Phitsinee Sridej

Degree Master of Economics

Thesis Advisory Committee

Assoc.Prof.Dr.Voravidh Charoenloet

Advisor

Dr. Chukiat Chaiboonsri

Co-advisor

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine factors affecting the decision to participate in the social security scheme under the provision of section 40 of Home-based workers in Chiang Mai province by using ordered logit model and ordered probit model. The data was collected from interviewing 400 samples of Home-based workers in Chiang Mai province.

Results of the study show that most of interviewee is female and they are in between 40 – 59 years old, with family responsibly. Average incomes of the interviewees are around 6,500 bahts per month and more than 60 percent of interviewees earned income between 3,000 - 6,000 bahts per month. Majority of interviewees has debt, mainly used for acquiring working capital. Considering from their occupation, most of home-workers got their job through their affiliation with the group in their community. In this way, the home-workers can build bargaining power. Therefore, their working condition is better than other group who received contract directly from the factory. The working condition that interviewees have to confront is safety problems in the workplace and access to welfare.

The analysis of factors affecting the decision of home-based workers to participate in the social security scheme under the provision of Section 40 show that model selection criterion in ordered logit model is lower than in ordered probit model. It indicates that, in this study, ordered logit model is the best model for estimation. The result of the estimates found that at 0.05 level of significance, factors with significantly influenced the decision of interviewees are number of family members who do not earn income, debt burden, job security problem, extension of age limit in the program, program's information dissemination, more death's benefits and grant to cover cost of non-essential drugs. The result when examining the coefficient found that these factors all have positive relationship with the decision to participate in the social security scheme under the provision of section 40 of home-based workers.